

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2019r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 października 2019r. w S.

odwołania J. S. (1)

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 25 lutego 2019 r. Nr (...) -PT.412.33.2019

w sprawie J. S. (1)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ustalenie braku odpowiedzialności małżonka dłużnika za zaległe składki

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż odpowiedzialność J. S. (1) z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników za W. S. (1) za okres od 01 października 1999r. do 31 stycznia 2012r. w kwocie (...),40 ((...)złoty^{ch} czterdzieści groszy), w tym odsetki za zwłokę do dnia 25 lutego 2019r. w kwocie (...) (osiem tysięcy czterdzieści pięć złotych) i koszty postępowania egzekucyjnego w kwocie 40,80 (czterdzieści złotych osiemdziesiąt groszy) obejmuje majątek wspólny W. S. (1) i J. S. (1);

II. w pozostałej części oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z 25 lutego 2019r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.36 oraz art.4 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników w związku z art.111§1-5, art.112§1 pkt 2 i §7, art.91, art.107§1 i 1a, §2 pkt 2, 4 i art.108§1 ustawy z 29 sierpnia 1997r. Ordynacja Podatkowa oraz na podstawie art.366-378 ustawy Kodeks Cywilny stwierdził, że J. S. (1) ponosi odpowiedzialność w zakresie opłacenia składek z tytułu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez W. S. (1) za okres od 1 października 1999r. do 31 stycznia 2012r. ,tj. za okres zaprzestania regulowania składek przez płatnika, w kwocie (...)złoty^{ch}, z czego odsetki za zwłokę liczone do 25 lutego 2019r. wynoszą (...)złoty^{ch}, a koszty postępowania egzekucyjnego 40,80 złotych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że została ona wydana z uwagi na uchylanie się przez W. S. (1) od obowiązku określonego w art.4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników ,tj. od obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Z uwagi na to, że gospodarstwo jest w posiadaniu kilku osób (współwłasność

to zgodnie z art.366-378 kc w związku z art.91 ustawy Ordynacja Podatkowa współwłaściciele odpowiadają za zobowiązania na zasadzie solidarności. Z tych względów J. S. (1) ponosi odpowiedzialność za zaległości w opłacie składek na ubezpieczenie społeczne rolników (decyzja z 25 lutego 2019r. k.200 akt organu rentowego).

Odwołanie od w/w decyzji złożyła J. S. (1) zaskarżając ją w całości i wnosząc o ustalenie, że nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników za W. S. (1). W uzasadnieniu stanowiska wskazała, że decyzja organu rentowego jest krzywdząca, gdyż jej mąż W. S. (1) od prawie 20 lat nie interesował się rodziną, niełożył na utrzymanie dzieci i prowadzenie domu, dlatego o wszystko musiała zabiegać sama. Mąż, jeżeli zarobił jakieś pieniądze to w całości przeznaczał je na alkohol. J. S. (2) wskazała ponadto, że posiada własne zobowiązania, które są potrącane z jej świadczenia (odwołanie k.2 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.4 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

J. S. (1) i W. S. (1) zawarli związek małżeński w dniu 7 stycznia 1978r. Związek małżeński trwa do dzisiaj (zeznania J. S. (1) k.9 akt sprawy). Na mocy umowy przekazania własności i posiadania gospodarstwa rolnego zwartej w dniu 5 września 1980r. przed Naczelnikiem Gminy w M., J. i W. małż. S. nabyli na własność, do majątku wspólnego, gospodarstwo rolne o powierzchni 4,47 ha położone na terenie wsi S. gmina M.. Przekazującymi własność gospodarstwa rolnego byli rodzice W. E. i Z. S. (umowa przekazania własności i posiadania gospodarstwa rolnego k.25-27 akt organu rentowego). W związku z prowadzeniem działalności rolniczej W. S. (1) podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników i był zobowiązany do opłacania składek na to ubezpieczenie. J. S. (1) od początku małżeństwa pracowała poza rolnictwem i z tego tytułu podlegała powszechnemu systemowi ubezpieczeń (w ZUS). W. S. (1) od 1992r. nie regulował składek na ubezpieczenie społeczne rolników w związku z czym z upływem czasu narastało po stronie W. S. (1) zadłużenie z tytułu tych składek (przykładowe zestawienie zadłużenia k.10, 51, 56 akt organu rentowego). Prowadzone przeciwko W. S. (1) postępowania egzekucyjne okazywały się bezskuteczne (informacja Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. z 14 stycznia 2009r. k.69 akt organu rentowego, informacja Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. z 5 października 2012r. k.111 akt organu rentowego, informacja o przebiegu postępowań egzekucyjnych wobec W. S. (1) z 10 października 2018r. k.196 akt organu rentowego).

Z upływem czasu małżonkowie S. zbyli własność większości nieruchomości rolnych, skutkiem czego W. S. (1) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej (zeznania J. S. (1) k.9v akt sprawy). Wobec zaprzestania prowadzenia działalności pozarolniczej, decyzją z 27 maja 2014r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził ustanie od 9 stycznia 2012r. ubezpieczenia społecznego rolników wobec W. S. (1) w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego (decyzja z 27 maja 2014r. k.142 akt organu rentowego). Na koncie W. S. (1) pozostało nieprzedawnione zadłużenie w opłacie składek na własne ubezpieczenie społeczne rolników za okres od 1 października 1999r. do 31 stycznia 2012r. (zestawienie zadłużenia na dzień wydania zaskarżonej decyzji ,tj. na dzień 25 lutego 2019r. k.197-199 akt organu rentowego i pismo organu rentowego z 24 września 2019r. k.23 akt sprawy).

J. S. (1) i W. S. (1) nadal pozostają w związku małżeńskim, małżonkowie pozostają w ustroju wspólności majątkowej (zeznania J. S. (1) k.9-10 akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. S. (1) okazało się częściowo uzasadnione, choć nie z przyczyn podniesionych w odwołaniu.

Zgodnie z art.52 ust.1 pkt 1 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2017r., poz.2336) w sprawach nieuregulowanych w ustawie, do składek na ubezpieczenie społeczne stosuje się odpowiednio art.26 i art.29§1 i 2 ustawy z 29 sierpnia 1997r. Ordynacja Podatkowa. W myśl art.26 powyższej ustawy Ordynacja Podatkowa podatnik odpowiada całym swoim majątkiem za wynikające ze zobowiązań podatkowych podatki –

odpowiednio za należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. Z kolei zgodnie z art.29§1 wskazanej ustawy w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność, o której mowa w art.26, obejmuje majątek odrębny podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka.

W sprawie bezsporne jest, że odwołująca się J. S. (1) od 1978r. do chwili obecnej pozostaje w związku małżeńskim z W. S. (1) i istnieje między nimi ustrój wspólności majątkowej. Ustalenia Sądu pokazują dalej, że małż. S. od 1980r. byli właścicielami gospodarstwa rolnego i w związku z prowadzeniem działalności rolniczej do 9 stycznia 2012r. W. S. (2) podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników z czym wiązał się obowiązek opłacania składek na to ubezpieczenie. W związku z niewywiązywaniem się z tego obowiązku, po stronie W. S. (1) powstało zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Z dalszych ustaleń Sądu wynika, że na datę wydania zaskarżonej decyzji ,tj. na dzień 25 lutego 2019r. na koncie W. S. (3) istnieje nieprzedawniona należność z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników za okres od 1 października 1999r. do 31 stycznia 2012r. Zgodnie z przytoczonymi wyżej uregulowaniami ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i ustawy Ordynacja podatkowa, W. S. (1) jako ubezpieczony i zarazem płatnik składek na ubezpieczenie społeczne rolników ponosi odpowiedzialność za istniejące zadłużenie całym swoim majątkiem, w tym majątkiem wspólnym jego oraz jego żony J. S. (1). W świetle powyższego organ rentowy prawidłowo stwierdził, że J. S. (1) jako małżonka W. S. (1) - z którym pozostaje w ustroju wspólności majątkowej - ponosi odpowiedzialność za zadłużenie w opłacie składek na ubezpieczenie społeczne rolników za W. S. (1), ale - co istotne - odpowiedzialność ta jest ograniczona do majątku wspólnego J. S. (1) i W. S. (1). Wzmianka o ograniczeniu odpowiedzialności J. S. (1) za zaległe składki, do majątku wspólnego J. S. (1) i W. S. (1), nie znalazła się w zaskarżonej decyzji, a okoliczność ta ma istotne znaczenie dla zakresu odpowiedzialności J. S. (1), która wobec organu rentowego może powoływać się na to ograniczenie np. na wypadek skierowania przez organ rentowy egzekucji do jej majątku osobistego. Dlatego mając na uwadze przywołane wyżej uregulowania prawa materialnego i na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w sposób określony w pkt I sentencji wyroku. Wskazać przy tym należy, że orzeczenie o ograniczeniu odpowiedzialności J. S. (1) do majątku wspólnego małż. S. nie nakłada na sąd ubezpieczeń społecznych obowiązku ustalenia składników majątku wspólnego. Jest to kwestia odrębna, związana z postępowaniem egzekucyjnym.

W odniesieniu do twierdzeń J. S. (1) zawartych w odwołaniu i podniesionych w toku zeznań, dotyczących trudnej sytuacji rodzinnej i majątkowej, w tym braku przyczyniania się przez W. S. (1) przez wiele lat do utrzymania rodziny wskazać należy, że okoliczności te wobec bezwzględnego charakteru przepisów prawa ubezpieczeń społecznych, nie mogły być wzięte pod uwagę przy rozstrzygnięciu sprawy. Z przedstawionych względów na podstawie art.477¹⁴§1 kpc w pozostałej części odwołanie J. S. (1) podlegało oddaleniu – pkt II sentencji wyroku.